

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Nobleță săsescă.

Sibiu, în 15 Novembre.

„Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“ organul patentat săsesc de aici în Nrul seu 5461 din 24 Novembre n. își începe revista politică cu aprecierea articolului nostru din Nrul 119, relativ la sesiunea prezentă a universității săsesci.

Dacă s'ar ocupa cu combaterea articolului nostru din punct de vedere autonom sau chiar săsesc, nici prin minte nu ne-ar trece, ca să ne superăm, sau să-i facem imputări, pentru că și-ar împlini numai datoria de organ săsesc; fiind însă că cele ce s'au scris în amintitul articol s'au scris cu totul în alt scop, și sunt denunțări malițioase la adresa unor persoane, cari nici o răspundere nu poartă pentru articolul nostru, și în special la adresa înalt Preasfântei Sale metropolitului nostru, ne ținem de datorință a reflecta asupra lui.

După ce ne pune în compania lui „Magyar Hirnap”, carele nu scim, ce a scris în contra sașilor, dice: „Însă firesce îngrijirea organului arhiepiscopului și metropolitului gr.-oriental nu este pentru perichitata unitate de stat, ci lacrimile se ivesc cu totul din alt izvor..... eventual s'ar pute modifica încâtva vestita teorie a minorității, inarticulată în statutul universității săsesci prin Coloman Tisza, în sensul căreia ministrul poate aproba și deciziunile minorității.” Interesele acestei minorități, carea stă din doi membri de naționalitate română ai universității săsesci, le-ar fi sacrificat sașilor contele Szapary.....

„Asta într'adevăr este dovadă clasică despre moralul politic și noblețta „Telegrafului român” și a bărbaților, ce stau în dosul lui.”

Nainte de toate ne permitem a observa, că defel nu este lucru „nobil”, nu este „noblețta” a denunțarea nici în sus nici în jos, nu este „noblețta” a suspiciunea pe alții, că au făcut un lucru după părerea ta condamnabil, când ai naintea ta pe autorul, carele este în stare a răspunde pentru faptele sale și bucuros primesce răspunderea și naintea lui D-șeu și înaintea omenilor.

„Telegraful român” ca jurnal politic nu este organul arhiepiscopului și metropolitului gr. or. din Sibiu, ci este organul tipografiei arhidiecezane, întemeiată de fericitul metropolit Șaguna, precum nici „S. D. Tagebl.” nu este organul episcopului săsesc ci este al consorțiului, care l'a întemeiat.

Și unul și celalalt însă, își are redacțiunea sa, carea între marginile programei ziarului lucră independent de voia și scirea proprietarilor.

Pentru ce imităză „S. D. Tagebl.” pe „Tribuna” întru a se atinge de persoana Escelenției Sale metropolitului nostru în scop de a-i micșora autoritatea?

Este dără angajat „tovoșilor” sei dela „Tribuna” în astă privință? sau dără faptele metropolitului nostru, de când au ocaziune a-l cunoșce sașii, fie pe teren politic, fie pe teren social, ca cive al orașului Sibiu, îi îndreptătesce a-i trage la îndoelă „moralul” politic și „noblețta”?

Am dori să o scim acēsta, ca să pricepem ce scop urmăresce „S. d. Tagebl.” când ocupându-se de noi, firesce pentru lucruri, cari nu-i convin, totdeauna află cu cale a accentua, că suntem „organul arhiepiscopului și metropolitului gr. or.” binecîind, că „archiepiscopul și metropolitul gr. or.” în înalta sa pozițiune nu se ocupă și nu se poate ocupa, cu redactarea și cu revisuire de articoli de ziare.

„Moralul politic” al „Telegr. român”! Rugăm pe colegul nostru „S. D. Tgbl.” să ne spună: când ne-am abătut noi dela direcțiunea politică inaugurată prin întemeiătorul ziarului nostru, fericitul arhiepiscop și metropolit Șaguna?

Nici odată!

O poate susținé asta și „S. D. Tageblatt” despre sine?

Nu credem!

„Noblesse! Va sci totă lumea, dacă acest cuvânt este de origine săsescă.

„Noblețta” este o însușire a inimei. Să poate câștiga în câțva și prin cultură, dar în fond ea totuși este mai mult o însușire înăscută, o însușire de rasă.

Au dără cred cei dela „S. D. Tgbl.” că și poporul nostru din firea sa este egoist, interesat, nedrept față deapropoșele seu, peste tot un popor, care voiesce să se susțină mai mult din sudorea altora, și în acest scop și în trecut tot după privilegiu a umblat, și acum tot favoruri excepționale vénéză?

Va fi pôte și altă cava, — va fi, că înțelegința noastră eșită din popor cu aceste păcate, numai prin cultura câștigată în școli nu și-a putut însuși o „noblețta” de inimă, cum o au p. e. frații nostri sași dela „S. D. Tgbl.” cari bine se scie, că au fericirea a finzeștrăți dela natură cu acēstă virtute.

Dar totuși ce minune! Redacțiunea colegului nostru „S. D. Tageblatt”, compusă tot din sași neași, chiar prin articolul din cestiune dovedesce, că chiar și sângele nobil se pôte paralisa prin patimă.

Pentru-că a-ți bate joc de minoritatea membrilor unei corporațiuni, de și aceea represintă majoritatea preponderantă a locuitorilor de pe teritoriul reprezentat în aceea corporațiune, și ați face haz din împregiurarea, că aceea majoritate preponderantă a locuitorilor reprezentați în corporațiune între împregiurările date abia pot scôte doi, pecând minoritatea scôte optăpredece deputați, și când scii bine, că cei reprezentați prin minoritate nu poartă vina, pentru că nu ei, ci în mare parte tu cel cu majoritatea măiestrită din corporațiune ai creat situațiunea actuală, a-ți bate joc, dicem, și a-ți face haz în astfel de împregiurări, tu cel favorizat de cei neîndreptățiți — „ist gar nicht nobel.”

Revista politică.

Străduința lui Apponyi, conducătorul noului partid botezat „național”, pentru a ajunge la învoială cu kossutisthii la alegerile viitoare va rămâne zadărnicită.

Ce-l puțin așa încep a se desfășura acum lucrurile.

Deputații kossuthisti Kovács Lajos și Majthényi Ádám publică un articol în ziarul independentilor „Egyetértés”, în care combat aserțiunile și însinuarile ziarului „Pesti Napló” și iau tot odată în apărare pe deputatul caransebeșenilor Ludovic Mocsáry. Esistă, dic numiții deputați, în Ungaria o lege a naționalităților, care nu se eșecută și pôte nici nu e eșecutabilă, dar nu este stersă; esistă în Ungaria naționalități nemulțamite și prin urmare esistă și o cestiune neresolvată a naționalităților; naționalitățile trebuie să și aibă drepturile lor, prin urmare acēsta e o cestiune de cea maimare însemnătate politică, pentru care Mocsáry luptă de 30 ani, și fiind că el luptă pentru principii și nu ca apponyistii de acum pentru a ajunge la putere, de aceea kossuthistii stau la sfat cu Mocsáry și nu vor încheia legătură cu Apponyi.

Ancheta emisă în cestiunea revisiunei legii penale și-a terminat, după o activitate de două săptămâni, lucrările. Mai mult s'a desbătut în aceea anchetă, pedepsele ce vor fi să se aplice în casuri de defraudări și înșelătorii. Tot odată la propunerea prof. universitar Iuliu Vlassici s'a primit unanim, că autorii vestilor false, care au efect asupra bursei de a se ridica ori a scăde, să fie pedepsiți cu închisore până la 1 an și cu amēndă până la 200 fl.

FOIȚA.

Inceputurile, organizarea și stabilirea iesuiților.

(Urmare.)

În anul al doilea, după ce își probaseră umi lința și supunerea lor, li se da mai mult ocupațiuni spirituale, decât corporale și i esercitau în predicare catechisare și alte afaceri spirituale. Pentru de a nu-i înfrica prea mult de chemarea lor, viitoare li se permiteau și unele petreceri, precum era d. e. reprezentarea de tribunale asupra ereticilor și alte asemenea.

După ce treceau cu bun succes preste noviciatul de doi ani, li se lua cele trei voturi ale sărăciei, castității și supunerii și erau înaintați la trépta de coadjutori spirituali. În calitatea acēsta ei erau în cei dintâiu doi ani așa numiți școlastici, adecă școlari esaminați, pe care-i întrebunțau în colegii, sau la misiuni ca ajutatori. După ce își câștigau experiența recerută pentru de a i putea aplica la posturi mai independente, erau apoi aplicați după talentele lor, ca profesori, rectori, predicatori, confesori și alte asemenea și acum primeau numirea de „Coadjutores formați” adecă co-

adjutori formați. Pre lângă acestia mai erau încă și „coadjutores saeculares”, adecă coadjutori mireni, cari fără se fi primit vre un grad preoțesc mai înalt, funcționau ca economi în colegii, la misiuni și în casele de profes. Acestia n'aveau nimic a face cu cele spirituale propriu zis, adecă cu preoțirea și înștrucțiunea și pentru că trebuiau se împlinescă lucrurile cele mai ordinare, aveau puțină vață. Nu arareori însă primeau și „mireni mai de pozițiune”, titlul de „coadjutori mireni”, spre ai distinge pentru bunele servicii ce au făcut ordinului și acestia apoi de sine se înțelege că nu primeau nici o funcțiune anumită, ci mai vertos rămâneau în funcțiunea lor civilă de până atunci. Ei erau numai „aliați” sau „afiliați” și în bajocură i numiau și „iesuiți cu rocuri scurte” sau și „iesuiții în Voto”. Școlarii lui Loyola se laudă, că chiar mai multe capete încoronate, ca împăratul Ferdinand II și regele Ludovic al XIV au aparținut acestei clase a ordinului. Trépta cea mai înaltă și se pôte dice simburile și elita societăți o formau așa numiții profesori, adecă aceia, cari depuseră toate patru voturile și anume și pe acela al necondiționatei obediențe către Papa și între acestia se primeau numai aceia dintre coadjutores, care și probaseră cunoștința de lume, înștrucțiunea, fidelitatea și esperiența în toate modurile. Lor le da generalul

posturile cele mai înalte și cele mai importante pentru ca pe ei să putea lăsa.

Acēsta era organizarea internă a ordinului iesuiților.

Din cele arătate până aci s'a putut vedé, cu ce privilegiu eștraordinare a investit Papa ordinul iesuiților, îndată în primii ani ai esistenței lui. Dar „Magna charta” a iesuiților e bula papei Paul III din 18 Octobrie 1549, pe care ei însiși o numesc „Oceanul cel mare al libertăților lor” și în care papa numesce societatea iesuiților „un agru roditor”, firesce pentru ridicarea papei și sugrumarea sismaticilor. Și în faptă privilegiile ce li se acordă iesuiților prin aceea bulă sunt eștraordinare, ceea ce să pôte vedé din punctele următoare:

1. „Generalul ordinului va avé, îndată după denumirea sa, o putere cu totul discreționară în guvernarea societății și anume și asupra fiecărui membru al aceleia, ori unde s'ar afla el și orice funcțiune sau rang ar și ocupa. Puterea lui să fie așa de nemărginită, încât el să pôte rechiema și trimite în alt loc, îndată ce o va afla cu cale pentru gloria Domnului, chiar și pe aceia pe cari i-a esilat papa imediat.” (Va urma.)

În dieta croată s'a întâmplat în 24 l. c. n. o scenă foarte caracteristică, care pune în lumină raporturile dintre magiari și croați. Deputatul Barsici a interpellat în sesiunea celor petrecute la Fiume cu ocaziunea petrecerii monarhului acolo. Interpelantele afirmă, că s'orțea celor 9,000 de croați din Fiume nu mai e suportabilă, magiarii caută să-i asuprască pe toate terenurile, cu toate că sunt multe puncte de atingere și trebuie să se spriginască reciproc. Raportul magistratului în sesiunea Uzelac a fost fals și e regretabil, că nici un deputat croat nu a luat cuvântul în dieta ungară. În fine întrebă pe banul Croației, că nu află de necesar a lua sub scut pe croații din Fiume, a căror s'orțe e tot mai amenințată atât prin dezvoltarea lucrărilor în Fiume cât și prin atitudinea guvernului unguresc. —

Precum se anunță din Viena în delegațiunea ungară s'au terminat desbaterile și asupra creditelor extraordinare pentru armată și pentru provinciile ocupate. Desbaterile în plen pentru bugetul armatei se vor începe luni. Se crede, că până în 3 Decembrie delegațiunile și vor termina lucrările și actuala sesiune se va încheia prin un banchet comun. —

În unul din numerii trecuți, am fost luat notiță despre propunerea d-lui Fleva la congresul de pace din Roma.

Dl Al. Carpatescu, publică în diarul „Bucarest” scris în limba franceză, dela 13/25 Novembre, următorul interesant articol:

„Am vorbit de propunerea prezentată de dl Fleva congresului de pace în Roma. Revin deci asupra ei spre a completa cele duse și spre a arăta cetitorilor pe acei delegați, cari au ținut să pună numele lor alături cu acela al dlui Fleva, sub acest document.

Iată deci textul esact al propunerii, sau mai bine zis al rezoluțiunii, pentru-că așa s'a dis în desbaterile din sinul congresului:

„Congresul e de părere, că în statele compuse din diferite naționalități și pe câtă vreme acestea naționalități nu vor dispune întralt chip de ele însăși, guvernele vor ajuta, pentru ca să se asigure pacea interioară dacă la esemplul Elveției, ele vor respecta caracterul etnografic și dezvoltarea acestor naționalități, după legile libertății și ale justiției.”

Semnați: Nicolae Fleva, deputat, (România). — Emil Arnaud, (Franca). — F. Bajer, deputat, (Danemarca). — L. Ducommun (Elveția). — Aug. Lalancé (Alsația-Loterangia). — Antonio Maffi, deputat (Italia). — Dr. Stanilo Voucevic, deputat, (Sârbia). — George Angelcovici, deputat (Sârbia). — Avvocato Arturo Bruchi — Pietro Cappellini — Giulio Furlani — Avvocato G. N. Martini — Capitano Saccardi — Dottor E. Giordano. — E. F. Moneta. — B. E. Maineri. — Dottor C. Massi. — Docteur A. A. Girard. — F. Elvieric. — F. Passy. — General Türr. — A. Mazzoleni. — Ing. L. Carpi. — D. Beisso. — Eugène Popovici (societatea de Turin și de Roma). — L. O. Smith, senator (Svedia).

Este bine de a cunoște amicii sei. Aceia, cari au cerut o tractare justă și echitabilă pentru frații noștri din Transilvania sunt, italienii, elvețienii, danesii, svedienii, alsațianii, sârbii, francesii; nici un german, nici un englez, ba și nici un austriac, n'a creșut de datoriă de a ține samă de sentimentul umanității, ce se exprimă și în propunerea Fleva; din contră ei l'au combătut.

Am înaintea mea diarul „Diritto” dela 17 Novembre, care conține desbaterile asupra acestei propuneri. Ele sunt edificătoare. Un mare tumult întâmplă la început propunerea de a se discuta aceea sesiune. D. D. Clark și Pratt, fără îndoială un englez și un german, se opuseră de a se pune în discuțiune propunerea, pentru că ea sulează sesiunile iritante. Din norocire, președintele Bonghi este aici spre a pune desbaterile pe adevăratul seu terem. „Aceste sesiuni iritante, nu le inventează congresul, dice el; ele există din nenorocire. Nu-i vorba de a irita nici vre-un popor, nici vre-un guvern. Li se dice numai simplu: Vedeți, încărâți o luată!”

D. Fleva, i-a la rândul seu cuvântul și apără propunerea sa cu elocință și cu căldură. „Noi n'am venit aici, dice el, spre a divisa spiritele în această Europă, carea tremură și suferă, ci spre a pronunța un cuvânt de pace. Dar ce ne am întrunit, dacă nu este iertat să tractăm sesiunile periculoase? Spre a lecu un bolnav, trebuie să ținem samă de cauzele bolii. Suntem „medicii păcii”, se observăm și se discutăm serios răul, de care suferă Europa. Dreptul naționalităților desprețuit trebuie să fie respectat. Avem datoriă să ne îndreptăm către toate guvernele și să le cerem, în numele păcii, ca să respecte toate drepturile umane, cerând arbitrajul și domnia adevăratei justiții, am cerut respectul tuturor drepturilor, cuprindându-se în acestea și acele ale naționalităților.”

„Diritto” dice, că discursul acesta, slab resumat aici, a fost foarte aplaudat; a meritat să fie. Suntem mândrii, că a fost pronunțat de un român.

Trei delegați — un ungar, un englez, un german — combat propunerea foarte tare. Ei dic, că conferența de pace a respins propuneri de asemenea natură. La ceea ce președintele Bonghi riposteză: „Între conferența trecută și congresul actual, este o oarecare diferență. Conferența a reprezentat parlamentele, noi reprezentăm popoarele, cari sufer.”

În fine ca să terminăm, propunerea dlui Fleva a fost votată cu o mare majoritate, cu toată opoziția englesilor, germanilor și austro-ungarilor și cu deosebire a acestor din urmă.

„Diritto” consideră votarea acestei propuneri ca pe un lucru capital al acestui congres, și vorbind despre dl Fleva, dice: „Deputatul român poate să se întorcă în patria s'a cu satisfacțiunea de a-și fi făcut cu nobilitate datorița sa și de a-și fi ajuns ținta, că reprezentatiunea română să fie pusă la acest congres.”

Elogiul acesta e meritat.

Instrucțiunea în școlile populare.

Sibiu, 15 Novembre.

Ministrul instrucțiunii publice a prezentat parlamentului raportul anual pe anul 1890, referitoriu la instrucțiunea elementară în școlile populare.

După acest raport în comitatul Sibiului sunt 17.800 români obligați de a cerceta școlă și numai 12.400 sunt, cari o cercetază de fapt.

Va să dică în comitatul cel mai de frunte în țară, în comitatul cu populațiunea cea mai luminată în comitatul, care și în cele ale averei nu am puté dice, că stă inapoia altor comitate, preste 5 mii tineri români rămân fără să se pótă bucura de binefacerea instrucțiunii.

Și dacă în anul 1890 au rămas atâta tineri se nu cerceteze școlă, este datoria noastră să căutăm ce pot fi cauzele unei atari stări în adevăr deplorabile.

Nu vom merge mai departe și vom rămâne în parochia Sibiului, suburbiul inferior. De fapt în aceea parochie sunt 180 de copii obligați a cerceta școlă, dar în realitate o cercetază 50—60.

Dacă ar cerceta toți școlă, atunci nici edificiul nu ar fi de ajuns, dar nici personalul învățătoresc.

Ați funcționează la aceea școlă un învățătoriu. Onorabilul magistrat are conspectele celor obligați, scie, că sunt 180 de cei obligați, dar tace tăcerea pescelui.

Nu întefesce pe cei renitenți, nu pedepsește pe cei ce negligă din simplul motiv, ca nu cumva să le vină cu o cerere pentru vr'o subvențiune dela comuna Sibiului.

Iși va fi dicând cinstitul magistrat, românii din Sibiul ca servitori ne pot fi de ispravă și fără de carte. Pot fi buni și solidi servitori, ne pot face toate lucrurile, cari nu le putem face cu sașii noștri și așa e bine, cum e.

Trecem la o altă comună în apropiata vecinătate a Sibiului, la Cristian. Sunt și acolo 245 de cei obligați a cerceta școlă, dar sunt numai două încăperi și doi învățători.

Ar mai trebui o a treia încăpere. Edificiul școlii e făcut de comună, va să dică de sași cu românii împreună și al sasilor asemenea.

Ce să veđ, edificiul școlii săsesci ridicat din sudorea tuturor poporenilor e un palat cu vr'o 8—10 încăperi, al românilor un locaș modest cu 2 încăperi.

Cer românii ca să li se mai facă și lor o sală de învățământ, comitetul respinge cererea și o respinge și adunarea municipală, cu toate protestele românilor.

Am adus două cazuri, din cari să pótă vedea, că acolo unde românii sunt mestecați cu sașii, nu pot da înainte.

Nu li se face după proporțiunea numărului lor nici școlă corespunzătoare, nu li se dă nici salariu pentru învățători.

Și venitele alodiale nu sunt ale sasilor, ele sunt ale tuturor cetățenilor din comună și românul e tot asemenea cetățen în Sibiul și Cristian ca și sasul de acolo.

Dar el trebuie împedecat cu ori ce preț, ca să nu dea înainte.

Împedecat în cele culturale, împedecat în cele economice.

Esclusivismul acesta al confrăților noștri l'am condamnat nu odată în colonele acestui diar.

Am ridicat întemeiate gravamine față de purcederea lor, dar ei s'au făcut că nu le observă și s'au mulțămuit cu tăcerea. Organele dela administrație, fiind și acele egite tot din sinul sasilor, e lucru natural, că nici aceste nu-și fac datorița față de școlă română.

Așa am ajuns în Sibiul și în comitatul Sibiului de ne rămân o mulțime de români orbi cu ochi.

Toate năsuințele organelor noastre bisericesci, totă truda lor de a se ridica școlile aceste din comunele mestecate au rămas până acuma zădărnice în fața rezistenței, ce o opun sașii culturai poporului român.

Nu ved ei bucuros odată cu capul progresul ce'l fac românii și de aceea le puu felii și felii de piedeci.

Pentru-că în comunele curat românesce o altă iconă ni se presentă. Lupepând dela Avrig până către Sebeșiu, în toate comunele mărginașe avem și edificii de școlă corespunzătoare și și învățători harnici și calificați.

În acele comune abia lipsesc 5% din cei obligați la școlă și mai cu sémă cei bolnăvicioși, cretensii și cei cu alte defecte înăscute, de cari sunt încă mulți copii în comunele mărginașe. Va să dică, nu are să se trecă neglijența acesta de preste 5 mii copii, nici în conțul poporului nostru, nici în conțul autorităților scolare, ci tot năcațul trebuie să-l căutăm în comunele mestecate cu sașii.

Pe timpul absolutismului i a silit pe sași să dea în proporțiune dréptă din venitele alodiali pentru scopuri culturale și românii se încirpaseră pe unele locuri cum se cade.

Îndată ce nu i-a mai silit nimene de sus, ca să facă ceva pentru școlă, au început a se codi frații sași și sub diferite preteste au sters dotațiunea învățătorilor din venitele alodiali.

De aceea românii din fundul regiu în comunele mestecate cu sașii nu se pot avêta de loc, nu pot face nici un progres, căci nu au nici o iuriure asupra afacerilor comunale și și mai puțin asupra averilor alodiali.

Și dacă va mai dura acest sistem multă vreme, bieții români din comunele săsesci au să ajungă la o s'orțe tristă. Aruncurile comunale, dările comitatului și ale statului trebuie să le plătescă în rând cu sașii, dar de beneficii din păduri, din pășunate și din alte isvóre de venit ale comunelor ei sunt eschiși cu totul.

Unicul avantajiu ce-l au față de sași e că se înmulțesc. Dar mulți cerșitori și mulți ómeni lipsiți de principiile cele mai elementare ale religiunii crescine și de binefacerea culturai încă nu însemneză un capital național, ci mai mult o miserie națională.

Trebuie să ne facem deci sémă cu s'orțea poporului român din comunele mestecate cu sași, să căutăm ca să se institue preoți zeloși și mai harnici și să lupte bărbătesce pentru esoperarea de drepturi călitate, căci altcum sașii în veci vor rămâne tot stăpâni și românii vor juca un rol trist și umilitoriu pentru toate timpurile. Aceste le dicem și la adresa acelor dintre noi, cari susțin, că sași nu sunt și nu pot fi periculoși pentru români și pentru dezvoltarea lor.

Cronică.

Zarand, în Novembre, 1891.

Economice. Baia de lângă Brad numită: „Musariu”. Concluziunile. Puțin indiferentism. Concluz congresual.

După o secetă, care a durat aprópe fără între rumpere 4 luni de zile, a început să plóe și în aceste părți. Economii sunt foarte îngrijăți față de venitoriu. Săménatul grâului de tómnă nu s'a putut face până acum din cauză ca pământul a fost preste măsură tare. Nici cu plugul de fer nu s'a putut ara. Acum după plóie au început ómenii cu săménatul, se lucră în rúptul capului.

Ce va fi însă cu grâul săménat acum la casa de a da gerul, deró-ce pe aici în genere grâul se săméné de asupra, și astfel va fi espus înghețului? Dacă timpul móle primăvariu s'ar mai îndeiunga, tot ar fi ceva speranță.

Prețul bucatelor s'a ridicat tare. Cucuruzul se vinde per 20 litre 1 fl., éră grâul 1 fl. 50—1 fl. 60 cr. per 20 litre. Preste tot articlii de mâncare, cu deosebire în piața Bradului în urma venirii multor străini la băile dela Ruda, Valea morii, Musariu, s'au scumpit așa de tare încât, și se pare că tērguesci în Pesta, dară nu în o comună neînsemnată.

Chiar lemnele deși suntem încungiuțați de păduri s'au scumpit în mod simțitor. Stánjinul vechiu se vinde cu 12—14 fl. și nu se prea capétă.

În zilele acestea și-a făcut tură prin țările din patrie și străinătate vestea despre cuantul mare de aur, ce s'a aflat în baia numită „Musariu” de parte de Brad de 1/2 óra. Ea e proprietatea societății germane: „Geislinger”,

Când s'a aflat aurul „în cuiburi” dar nu ca vena, chiar oficialii băii și eșiau din pele de bucurie, dicând, că nici în „California” nu s'au aflat așa ceva. Astfel s'a lătit faima că peste o sută chilograme s'au aflat.

După ce s'a pisat însă piatra, și s'a ales aurul, astădi cuantul aflat se reduce la 40 chilograme. Ómenii însi-și mărturisesc că sau înșelat tare în calculul lor. De altcum 40 chg. nu e lucru bagatel.

Ceea ce este de observat e, că: bucuria băeșilor nu e așa mare, când aurul se află „în cuiburi“ deoare-ce atunci de multeori se lucră cu anii fără a mai găsi ceva.

In trecut voi să amintesc, că spesele și investițiile la baia „Musariu“ se ridică aproape la 1/2 milion până acum.

Locuitorii din acest ținut nu ar pute decât să se bucure fiind baia și pe viitoriu, cât se poate de bună.

Nu putem însă a ne ascunde o îngrijire, pe carea trebuie să o aiba ori-și-care inteligent prevădător față de poporul român din acest ținut. Prin cumpărarea băilor, dela Ruda, Valea morii, Stanija, Musariu, Baia etc. prin societăți germane, cu capitaluri mari, și prin exploatarea în mare au inundat ținutul o mulțime de băeși de pe la Roșia, Abrud, Ofenbaia, Baia mare, Petroșeni etc. Au venit însă și o mulțime de străini parte ca băeși, parte ca lucrători măestri. Cu venirea acestora corupțiunea ia dimensiuni mari în sinul poporului. Concubințele s'au înmulțit în mod înspăimântătoriu, cu deosebire în centrele de băeșit ca Bradul, Țerățelul, Crișciorul, Stanija, Baia etc. Ele se înmulțesc și de fi, așa încât nu esci în stare să și mai afli servitori, căci se însoțesc și trăesc în concubinată, lu crând bărbatul la baia, érá concubina li face și duce de mâncare.

Cei-ce trăesc în combinat umblă negenați.

Dispozițiile luate din partea organelor bisericesci din când în când în casuri concrete nu și au avut efectul dorit; érá organele administrative nici că le dore capul de lațirea corupțiunii.

Ba ce e mai mult, cunosc casuri, în cari cei-ce trăesc în concubinată, și au făcut contract de covețuire pe câte 3 ani înaintea și prin organele comunale prin notariu. Va să dăcă un feliu de căsătoria civilă. În ast mod dăcă organele administrative făcând acte de covețuire, incuragiéză covețuirea legală, ce va mai dăce biserica, cum va puté ea se lucre contra concubitelor?

De altcum trebuie să mărturisim, că în parte și biserica noastră nu este destul de strictă față cu cei-ce trăesc în concubinată, ba de multe ori e indiferentă cu totul. Altcum nu ne putem explica casurile destul de semnificative, că până și în corporațiunile noastre inferioari bisericesci în acest ținut s'au putut viri și șed negenați și astăzi indiviți, despre cari publicul scie, că trăesc în concubinată. S'au virit în comitetul parochial, în sinodul protopresbiteral; ș. a. m.

Amintesc aceste împregiurări, ca unele, cari produc scandală, și cei cu musca pe căciulă nu vor astepta a fi numiți cu numele și la timpul seu să fie dați afară, după ce congresul bisericesc au adus concludul, că în corporațiunile bisericesci nu pot fi membrii cei ce trăesc în concubinată. Averea, amiciția sau legăturile familiari nu mai pôte fi titlu ca cineva să fie membru al corporațiunilor noastre bisericesci, dacă duce o viață înmorală și sub tótă critica.

Eremitul.

Budapesta, în 20 Novembre, 1891.

(Scumpetea grânelor în piețele europene. — Fómetea în Rusia. — Prospekte slabe de recoltă în viitoriu. — „Hamburger Nachrichten“ și Rusia. — Liniscea în orient. — Résoiul. — Provedința asigură pacea.

Prețul grânelor s'a urcat dela secerat încóce. Grâul în Viena și Budapesta se plătesce maza cu 11 fl., ér în orașele noastre dela provinciă cu 10 fl. Cucuruțul în Viena și Budapesta se plătesce cu 7 fl., ér la orașele provinciail cu 6 floreni.

Economii se miră, cum de s'au urcat, încă fiind tómnă prețul cerealelor atât de tare. La primăveră pe semne va ajunge grâul la 12—14 fl., și mai bine, ér cucuruțul la 8—10 fl.

Ploile din véră și frugal din primăveră au făcut multă pagubă mai prin tóte țările din Europa, mai vértos pe câmpiile de altădată fórté roditóre.

În Rusia s'a observat încă în luna lui Iuniu, că recolta va fi de tot slabă. Încăpe atunci guvernul rusesc a venit la ideea, șe opréscă esportul grânelor în străinătate. În August comisiuni oficiali rusesci au umblat la fața locului, prețuind recolta din tot imperiul. Acéstă aprețiere s'a făcut însă într'un mod optimist. În Septembrie și Octobre rezultat s'a dovedit de tot slab. Ministrul de finance rus a împedecat, cât a putut, oprirea esportului grânelor rusesci în străinătate, pentru ca statul să pótă încassa contribuțiunile. Dar în urmă guvernul rusesc a fost silit a publica un ordin pentru oprirea secării. Au urmat apoi alte ordine mai târđiu pentru oprirea făinei orzului și ovésului, napilor a pogăcilor de ulei. În urmă s'a oprít și esportul grâului.

Magasinele de bucate sunt góle prin tóte locurile din Rusia, unde péméntul e negru, și în alți ani roditóriu. Așa în Moscva, Kiev, Orel, Reval, Libau și Petersburg și în Polonia rusescă.

Nici marii proprietari în aceste ținuturi n'au grâu și secară de séménță. Ér proprietarii cei mici n'au nici de încanat.

Nici a patra parte din holdele de tómnă nu sunt să mênate.

Grânelé împărțite de guvern nu s'au séménat încă nici din cauza secetei din Septembrie și Octobre. Ci s'a consumat și acestea.

Așa dară prospectele de recoltă în anul viitoriu în Rusia sunt de tot slabe. La primăveră vor sémána numai acei economi, cari vor avea până atunci sémánță încă și de séménat.

Să crede, că Rusia făcea mai bine, dacă încă în August opria esportul tuturor cerealelor. Atunci, ce-i drept erarii încassa contribuțiune mai puțină; ér economii ar sta mai bine, și ar avea și ce sémána, dacă și nu atăta, ca în alți ani.

Fómetea din Rusia și scumpetea cerealelor în tóte țările europene se crede, că va contribui fórté mult la susținerea păcii încă pe un lung șir de ani.

Ministrii englesi și italiani, ca și ministrul Kálnoky, asecură lumea despre intențiunile tuturor împérașilor și regiilor de a susține și mai departe pacea între popórele din Europa.

Se pare, că de astădată diplomația e chiar silită a susține pacea. Chiar din motivul fómetei și al scumpetei.

Poporul abia se pôte lupta cu neajunsurile de tot felul. Cum dară să se lupte cu arma în mână pentru nisce idealuri ale viitorului?

Nu scim, că pe terenul economic ce ne va aduce anul viitoriu. Póte să fie mai bine. Dar póte va fi și mai réu.

Se crede, că Rusia de astădată e incapabilă de ori ce rebel ofensiv. De aceea ar fi căutat apropiare de Francia pentru-că să se întărescă în — defensivă, în contra alianței triple din centrul Europei.

Republica francesă, ca să nu rămână izolată între statele monarchiste, primește bucuroș și alianța rusescă.

„Hamburger Nachrichten“ care până acum simpatiza cu Rusia, vedénd, că rușii trebuie să lupte cu sérăcie și fómete, începe a scrie pe altă córdă, dăcând, că germanii n'au cređut nici odată, că trebuie să lupte cu rușii, — dar acum există și acéstă eventualitate.

Liniscea din Bulgaria arată, că panslavismul va sta în rezervă încă mulți ani; și că în timpul cel mai de aproape bulgarii nu pot fi îngrijiți din cauza unei acțiuni rusesci. Dislocările de trupe în Basarabia ar avea numai o însemnătate militariă defensivă, precum și dislocările dealungul Galitiei și Germaniei.

Cele mai multe foi însă nu pot trăi fără sciri senzaționale de résoiul. Résoiul trebuie să existe cel puțin pe papir; în casele țérancelor érna și în postul mare.

Provedința prin lucrurile sale asecuréză pacea. Diplomații, generalii și cealalți, ómeni trebuie să se acomodeze. Óre și șovinistii? Căci muscali tot sunt la graniță și încă fórté mulți!

Mr.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Alba-Iulia, în 14 Novembre, 1891. D-le redactor! În 8 și 9 Novembre s'a ținut în localul scólei noastre de aicea adunarea generală a reuniunii învățătorilor gr. or. din districtul Sas Sobeșului, la care au participat preste 50 învățători.

Nu am asteptat ca la acéstă adunare să participe învățătorii în numărul, în care au participat, din motivul că partea cea mai mare a învățătorilor, cari constituiesc acéstă reuniune sunt fórté îndopărtați de Alba-Iulia, unde s'a ținut acéstă adunare.

Din cele trei protopresbiterate, cari constituiesc acéstă reuniune singur protopresbiteratul Albei-Iulia a fost mai slab reprezentat la acéstă adunare și și acéstă din motivul, că actualul protopresbiter nu are nici o idee despre însemnătatea reuniunilor învățătoresci; ba nici atâtea cunoscințe pedagogice nu posedă cât să aprețieze sau să pricépa, cari dintre învățătorii săi fac progres și cari fac regres.

Adunarea o a deschis președintele reuniunii dl Z. Murășianu prin o cuvântare fórté acomodată, în carea a arétat însemnătatea reuniunii și chie-marea învățătoaiului român.

Ca să nu lungim vorba, în acéstă adunare s'au pertractat următoarele agende mai ponderóse:

S'a cetit de zelosul învățător E. Beșă un tractat: „Stabilirea materialului din religiune pentru cursul I pe lângă indigítari metodice, acomodate după împregiurările învățătorului la scóla cu un singur și cu doi învățători“.

Prin acest tractat dl Beșă a dovedit, că e la înălțimea chemării sale învățătoresci.

Învățătorul N. Ința a cetit o prelegere practică din comput cu numărul „5“.

S. Bran a ținut o prelegere din studiul religiunei: despre S. Treime.

Afară de acestea s'a mai cetit un tractat: „Cum e a se propune istoria și geografia în cursul al IV. Acest tractat a fost însoțit și de o prelegere practică.

Ceste trei operate din urmă reușite numai în parte.

Deși cu punctul 3 din programa acestei adunări: cu „statorirea materialului din studiul religiunei, ce este a se propune în scólele populare“ sau

mai ocupat adunările generale ale acestei reuniuni, totu-și nici de astădată nu s'a ajuns la nici un rezultat, adunarea adecă nici de astă dată n'a statorit definitiv materialul din studiul religiunei, ce ar fi a se propune în scólele populare.

La adunările generále învățătoresci după cum am observat participă numai tot cam un rând de învățători, pecând unii cari póte ar avé mai mare lipsă și participă, nu participă de loc.

b.

De lângă Pétra Craivii, în 12 Novembre v. 1891. Stimate dle redactor! Mi-a plăcut totdeuna și mi place ori și când a informa pe cetitorii „Telegrafului român“ despre mersul treburilor de prin părțile noastre și chiar de aceea cred, că nu strică, dacă și mai târđiu și cel puțin în parte, facem o mică privire asupra culeselor de prin părțile noastre.

Cucuruzele pe unele locuri din cauza lungiei secetei n'au fost așa după cum se arătau din vreme. Luându le însă în genere, putem dăce, că au fost bune și cópte ca aluna.

Viile deși au fost atăcate înainte de culeae de gerul prea de timpuriu, din pricina căruia s'au stors o parte din struguri, totuși ómenii au fost mulțamiți cu culesele, fiind că s'au plătit mustul în tómnă acéstă cum nici n'au visat nimenea. S'au plătit adecă cu 18—23 fl. Hl.

Afară de negustori de vinuri au mai venit prin părțile noastre și negustori, cari au cumpărat strugurii din atâtea vii, câte au căpătat să cumpere, pe cari i-au transportat prin țeri streine.

Încă vre-o 3—4 ani să se mai plătescă mustul ca în anul acesta și partea mare a poporului înglodat în dări și în datorii pela jidani s'au ușurat.

Nici chiar până astăzi negustorii de prin Pesta și Viena n'au încetat cu cumpăratul vinurilor de prin părțile noastre.

Din cauza secetei ómenii au întârđiat cu séménaturile de tómnă.

În speranță, că va ploua, unii economi au séménat de timpuriu și séménaturile astfelu séménate au răsărit fórté rari; ba chiar și din cele răsărite au început a se usca, neavénd destulă revenéla.

În urma puținii ploii din zilele trecute, ómenii s'au apucat cu dinadinsul de séménat și nici chiar acuma n'au gătat cu séménatul.

Prețul bucatelor s'a urcat preste măsură, astfelu ferdela de grâu se vinde cu 1 fl. 30 cr. până la 1 fl. 60 cr.; ér cucuruțul cu 80—90 cr. ferdela.

Merele se plătesc mai slab de cum asteptam și adecă, ferdela cu câte 50—60 cr. și nici cu prețul acesta nu le prea cumpără negustorii.

Scólele s'au început aprépe în tóte comunele; în unele însă numai ca să și plătescă comitetele urechea.

Pruncii frecuentéză regulat scóla, unde comitetele parochiale își cunosc datorința.

Spre rușinea noastră fie dăis, că avem și de acele comitete cu astfelu de conducători, cari nu numai că nu stărue ca pruncii să frecventeze regulat scóla, ci pe față lucră din nepricepere sau din rea voință în detrimentul scólei.

Nu s'au început și nu se vor începe prelegerile cu învățători cum se cade în vre-o câteva sate din tractul condus de părintele protopop A. Tordășian, care împregiurare numai d-sale se atribue.

C.

Varietăți.

* (Consistoriu metropolitan.) Consistoriul metropolitan, convocat prin Escelenția Sa I. P. S. D. metropolit Miron Romanul pe 11 l. c. ș'a terminat agendele, după o activitate încordată, Miercuri la 8 1/2 óre séra. Prea Sântia Sa dl episcop Ioan Meșianu a plecat Joi séra, dimpreună cu o parte dintre ceialți membrii esterni clericali și mirenii ai consistoriului metropolitan; ér Prea Sântia Sa dl episcop Nicolau Popea a plecat cu trenul de Vineri séra.

* (Patriarchul ecumenic.) S. S. Neofit VIII-lea noul patriarch ecumenic a fost primit la 21 Novembre n. în audiență de cătră înaltul sultan. Audiența s'a făcut cu mare ceremonie, patriarchul a asigurât pe sultan despre loialitatea și supunerea necondiționată, rugându-l pentru spriginul bisericei. Sultanul l'a distins cu un răspuns mângăitor, oferindu-i marele cordon al „Medjiei“. În aceeași și s'a făcut și instalarea patriarchului cu mare solemnităte.

* Raportul societății academice „Junimea“ din Cernăuți pe anul al XIII lea administrativ arată, că societatea a avut 11 membri onorari, 1 ajutătoriu, 25 binefăcători, 53 emerități, 63 ordinari. Societatea a ținut în decursul anului 1890/91 o adunare generală, 10 ședințe plenare ord. și mai multe întruniri sociale. Cabinetul de lectură are 35 reviste și diare; biblioteca constă din 2183 opuri în 1510 volume, 732 broșuri și 5 charte. Averele societății e de 2232 fl. 96 cr.

* (Liga din Berlin.) Dl L Schwenhagen, cunoscutul publicist și redactor al ziarului „Kreuzzeitung“, a ținut o conferință în marele „Hotel Alexanderplatz“ din Berlin, convocată de „Vereinul“ german pentru ca să discute măsurile ce trebuiesc luate pentru ajutorarea germanilor din Rusia și din Ungaria. Cu această ocaziune tinerul orator a dezvoltat pe larg suferințele naționalităților stăpânite de magiari. În urma propunerii dlui Schwenhagen, s'a hotărât ca toate asociațiile naționaliste din Germania să se unescă în partid național. Se dăce, că deputații naționaliști vor aduce în discuție în Reichstagul din Berlin cestiunea naționalităților din Austro Ungaria, cu ocaziunea desbaterilor asupra convenției vamale cu Austro Ungaria.

* (Megleno români.) Dl dr. Gustav Weigand al căruia nume s'a făcut cunoscut prin lucrarea sa filologică „Die Sprache der Olympo Walachen“ a publicat de curând o lucrare nouă intitulată „Vlachio Meglen“, care cuprinde rezultatul explorărilor sale făcute timp de un an și jumătate în Macedonia. D-sa constată, că megleno români au un dialect, care e mai aprôpe de limba daco română, decât cea macedo română, este dar un idiom, care lăgă limba

noastră cu dialectul macedo român. Megleno români locuiesc în valea Meglen din munții Caragiovei în unsprezece sate lângă macedo români; sunt cam 14,000 dintre cari 3900 de religia mahomedană.

Bibliografic.

A apărut și se află de vânzare la tipografia seminariului arhidieceșan din Blaș „Mihail Eminescu“ studiu critic, cu prețul de 45 cr. cu porto-poștal.

— Subscrisul având la dispozițiune, gata de a se pune la tipariu, mai multe încercări și opuri atât poetice, cât și în prosă, m'am decis a scôte la lumină pre acelea dintre ele, la cari voi au mai mulți abonanți, așa ca pentru prima dată să se acopere spesele de tipariu. Operele ce vreau a le da, sunt:

1. „Vinderea lui Iisus“, tragediă în 4 acte cu cântece corali la finea fie-cărui act. Anul 1885—1886. Prețul 45 cr.

2. „Manliu Torcuatu“, tragediă în 5 acte. An. 1886—1887 pr. 40 cr.

3. „Sărmana contesă“, tragediă în 5 acte, 1890. Prețul 40 cr.

4. „Belizariu“, tragediă în 4 acte a. 1889. Prețul 35 cr.

5. „Georgiu Martinuzzi“, tragediă în 5 acte a. 1889—90. Pr. 40 cr.

6. „Amanu seu Iom gurim“, tragediă în 4 acte a. 1887—1888 Pr. 35 cr.

7. „Antigone de Sofocle“, tragediă în 5 acte, cu una prologu și exod. a. 1890—91 Pr. 35 cr. v. a.

8. „Regele edip“ de Sofocle tragediă în 5 acte. Pr. 45 cr.

9. „Iefte“, tragediă în 4 acte, an 1888—89. Pr. 35 cr.

Tôte acestea sunt opuri poetice.

On. D. cari vor bine voi a posedea unul sau mai multe din acestea opuri șe binevoiescă prin o chartă postală a se insiuua ca abonată la adresa subscrisului, în Sionfaleu (p. u. Besztercze în Transilvania).

P. S. Simonu.

Loterie.

Mercuri în 25 Octobree.

Brünn: 35 85 [33 78 28

Nr. 49.

[204] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scôla elementară română gr. or. din Dârste se escrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

În bani gata 300 fl., plătibili în rate lunare decursive, și quartir liber în edificiul scôlei.

Dintre concurenții cel ce va sci musica vocală sau instrumentală va fi preferit. Alesul învățătoriu va fi obligat a conduce cântările liturgice cu copiii de scôla în biserică Dumineca și sêrbătorea, și tot în aceste zile a provede instrucțiunea din scôla de repetițiune.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre sunt a se așterne Preaonoratului oficiu protopresbiteral al tractului Brașovului în terminul susnumit.

Dârste, în 1 Septembrie, 1891.

Comitetul parochial gr. or. din Dârste în conșelegere cu oficiul protopresbiteral al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Ioan Broșu,
capelan par. și președ.

Nr. 191.

[202] 3—3

CONCURS.

Din partea subscrisului oficiu protopresbiteral după conșelegerea avută cu respectivele comitete parochiale, pentru ocuparea posturilor învățătoresci se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare, pentru comunele următoare:

1. Comuna parochială Ôrde de jos și Partoș, cu salariu anual de 120 fl. quartir liber și 1 1/2 orgie de lemne salariul se adună din repartiție.

2. Comuna parochială Măgina cu salariu anual de 100 fl. în bani, venitele contorale în sumă de 50 fl. 2 locuri, arătoro de 2 1/2 jugere, dela 30 fumuri câte 1/2 ferdală de cucuruz, și 20 ferdele de cucuruz din magaziu bisericeii, 30 de zile de lucru, quartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste stațiuni au să progucă atestat de calificățiune și se fie cântăreți cunosători de tipicul bisericesc având a subșterne rugările lor de competiță până la subscrisul termin, la subscrisul termin, la subscrisul oficiu.

Dela oficiul protopresbiteral gr. or. al Albei-Iuliei.

Alba-Iulia, în 21 Septembrie, 1891.

Alesandru Tordoșan,
protopresbiter.

Nr. 340

[198 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei Băiești, în protopresbiteratul Hașegului pe baza rezoluțiunii Preaonoratului consistoriu arhidieceșan din 4 Septembrie 1891 Nr. 5146 B. se escrie concurs pentru a două oră cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Tôte venitele parochiale împreunate cu acest post, statorite și cuprinse în protocolul sinodului parochial din 15 Iuliu 1890 și aprobat din partea Preaonoratului consistoriu arhidieceșan la 25 Septembrie 1890 Nr. 6071 B. cari dau la olaltă venitul anual de 231 fl. 05, ceea ce se pôte vedea mai deapripe din protocolul amintit.

Doritorii de a reflecta la acesta parochie au a-și așterne suplicele concursuale instruite conform prescrișelor legali la subscrisul oficiu protopresbiteral, până la terminul indicat.

Hașeg, la 22 Septembrie, 1891. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hașeg în conșelegere cu comitetul parochial respectiv.

Avram Stanca,
adm. presbiter.

Nr. 360.

[205] 3—3

Concurs repetiț.

Pentru ocuparea postului de paroch vacant din parochia de classa a treia (III) Stăuini, tractul protopresbiteral gr. ort al Geôgiului II, pe baza rezoluțiunii consistoriale de dto 16 Aprile a. c. Nr. 2559 B., publicându-se de două ori concurs fără rezultatul dorit, se escrie acum a treia oră concurs, cu termin de 30 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român“.

Venitele anuali împreunate cu acest post dau suma de 400 fl. v. a.

Competenții au a-și așterne cererile instruite conform legilor din vigôre la subsemnatul oficiu în terminul indicat.

Sêcărêmb, 1 Novembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geôgiului II, în conșelegere cu respectivul comitet parochial.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 721

[201] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea parochiei gr. or. vacante din Murêș Ôrba, protopresbiteratul Murêș-Oșorheiului, se escrie prin acesta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în ziarul nostru „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele stabilite în ședința sinodului parochial din Murêș Ôrba la 6 Octobree a. c., cari în sumă dau un venit de 309 fl. 50 cr.

Inforanțiuni mai ample despre starea parochiei se pot lua dela subsemnatul oficiu protopresbiteral și dela comitetul parochial din Murêș Ôrba.

Competenții și vor trimite cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigôre, la subsemnatul oficiu

protopresbiteral cu stricta observare a terminului deschis.

Murêș Oșorhei, 8 Octobree, 1891. Oficiul protopresbiteral al Murêș-Oșorheiului.

Nicolae Maneguțiu,
protopresbiter.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[191] 4

CALENDARIU

pe anul visect dela Christos
1892.

Anul al patrușeci și unulea.

Prețul unui esemplariu legat 30 cr., pentru vândători nelegat 23 cr. v. a. și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactă a Evangeliilor și glăsurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domitoare austriace. — Regenții europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Taca de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nou și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindend și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericesci din arhidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarchii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Evidență pentru oficiile parochiale și protopresbiterale. — Cantorul Ariton din Gologani. (Șchiță din istoria criminală de Nicolau Ivan.) — Poesii. — Anecdote.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor. — Anunțe.

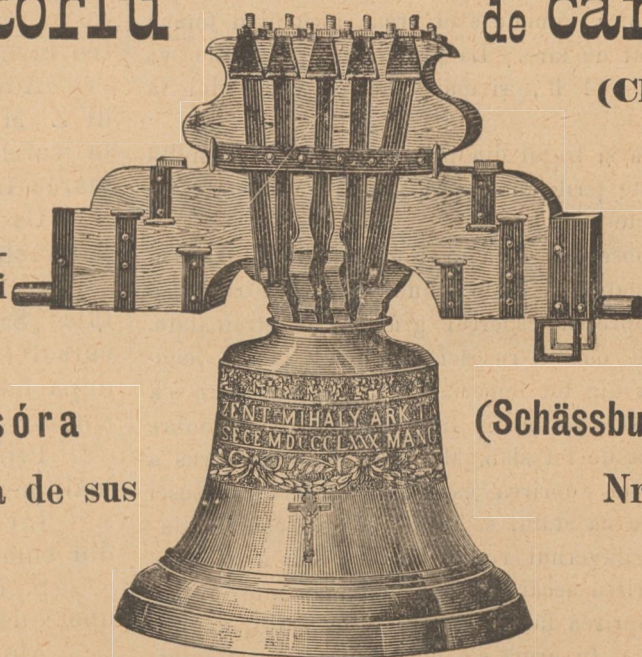
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane în Sibiiu.

Mihaile Manchen,

vărsătoriu de campane

(Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cu sul sucitoriu

în Sighișora

piața de sus

(Schässburg - Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera și repară clopote de totă mărimea cu corôna de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu preșurile cele mai convenabile. Comandele se efeptuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate.

[50] 9—12